

Jonathan Coe

Bournville

Un roman din șapte ocazii

Traducere din limba engleză
de Radu Paraschivescu

POLIROM
2024

Cuprins

Prolog: Martie 2020.....	7
Unu: Ziua Victoriei în Europa, 8 mai 1945	31
Doi: Încoronarea reginei Elisabeta a II-a, 2 iunie 1953	69
Trei: Finala Cupei Mondiale: Anglia-RFG, 30 iulie 1966	111
Patru: Investirea lui Charles, prinț de Wales, 1 iulie 1969	151
Cinci: Nunta lui Charles, prinț de Wales, cu Lady Diana Spencer, 29 iulie 1981.....	183
Șase: Înmormântarea Dianei, prințesă de Wales, 6 septembrie 1997.....	255
Șapte: A 75-a aniversare a Zilei Victoriei, 8 mai 2020	323
<i>Nota autorului</i>	391

Cel răspunzător pentru aceasta din urmă erai tu, bineînțeles. Erai deja un copil-minune al viorii, iar maică-ta nu te lăsa să sari peste repetițiile de zi cu zi, nici măcar stând într-o rulotă de la capătul lumii. M-am dat jos din pat, am aruncat niște haine pe mine și am ieșit în curte, de unde se vedea câmpul vostru și unde am avut parte de o imagine suprarealistă, dar impresionantă: pupitrul tău muzical fusese amenajat în aer liber, lângă rulotă, și iată-te în fața lui, în soarele dimineții, încântând oile cu interpretarea perfectă a complicatei partituri a lui Bach. Mă rog, nu prea mă pricep la muzica clasică (iar pe atunci nu știam chiar nimic), dar mi-a sunat bine: atât de bine, încât m-am enervat, ba chiar m-am enervat puternic când am auzit-o întreruptă de un radio portabil căruia i se dăduse drumul. M-am răsucit pe călcâie și am dat cu ochii de fiica fermierului, Sioned, așezată pe o treaptă și cu radioul pe genunchi. Se auzea un cântec care-mi plăcea intens pe atunci și care de atunci încoace mi-a plăcut mereu – „My Way“ de Frank Sinatra. O baladă văicăreață și supralicitată, care m-a indispus de la primul vers și care apoi s-a târât interminabil până la finalul bombastic. M-am hotărât să mă duc la ea și să-i spun ce părere am.

— Nu pot să sufăr cântecul ăsta, i-am zis.

Nu mai vorbiserăm niciodată, așa că era un fel abrupt de-a mă prezenta, dar n-a părut s-o deranjeze.

— Nici eu, a spus ea.

— Atunci închide-l.

— Nu. O să dea imediat ceva mai bun.

— Nu pot să-mi aud prietenul cum cântă la vioară.

— Știu. De-aia l-am deschis. Zici că strânge de gât o pisică.

Părea cam de aceeași vârstă cu mine (de fapt, era cu un an mai mare) și avea un păr castaniu, care-i încadra chipul palid și pistruiat cu bucle naturale. În ciuda soarelui puternic, purta un pulover gros de lână, dinspre care venea un miros persistent, dar plăcut de animale de fermă. Avea o expresie provocatoare și nu părea deloc deranjată de prezența mea aici, chiar în mijlocul gospodăriei ei.

— Îmi plac The Beatles, a spus ea. Ție?

— Da, am răspuns.

Tuturor le plăceau The Beatles.

A început să cânte primul vers din „Get Back“ și m-am alăturat și eu, după care am cântat refrenul împreună. Dar am tăcut când mi-am dat seama că un bărbat apăruse în spatele nostru, făcându-mă să nu mă simt în largul meu. Ieșind din dependență, a dat din cap a recunoaștere spre Sioned, m-a cercetat cu o privire rapidă și evaluatoare, după care a străbătut curtea și s-a îndreptat spre poarta de fier. A scos un pachet de țigări și a aprins una, iar pe urmă s-a rezemat de poartă, fumând și uitându-se peste câmpuri.

— Țsta-i unchiu-meu, a spus Sioned.

Și-a coborât ușor glasul, deși bărbatul era prea departe ca s-o audă.

— Locuiește cu voi? am întrebat.

— Locuiește peste tot, a zis ea. Oriunde poate face rost de o masă gratis, așa spune mama. A trecut mai bine de-o săptămână de când e cu noi.

Și-a mijit ochii și a adăugat:

— Pun pariu că alea nici măcar nu-s țigările lui.

Iar apoi, schimbând brusc subiectul:

— Ești din Anglia, nu? Din ce parte?

— Worcestershire, am spus.

Țsta era răspunsul meu standard, învățat de la mama, care era atât de snoabă, încât nu-i plăcea să admită că locuința ei avea de fapt un cod poștal de Birmingham.

— Nu știu unde e.

— E în centru.

— N-am fost niciodată în Anglia. Nici nu țin morțiș.

— Nu te condamn. De ce-ai ține? E mult mai frumos aici.

— Te plictisești după o vreme. Suntem foarte departe de tot. Trebuie să mergem o oră jumate cu mașina doar ca să ajungem la cinema. Mi-ar plăcea să trăiesc undeva într-un oraș mare, ca Aberystwyth.

— Asta unde-i? am întrebat.

Nu auzisem în viața mea de Aberystwyth.

— Nu departe de-aici. Are universitate și tot ce trebuie. Am fost acolo... de două sau de trei ori. Ar trebui să-l vezi! Magazinele! Sunt sute și sute de magazine.

— Și Birmingham are o mulțime de magazine, m-am lăudat, nevrând să fiu pus în inferioritate.

— Nu la fel de multe ca Aberystwyth, pun pariu.

— Mă rog, măcar aici ești aproape de mare.

S-a uitat la mine, nepricepând, așa că am adăugat:

— Pentru înotat.

Atunci Sioned a pufnit.

— Asta fac doar oamenii care vin aici în vacanță. Eu nu înot aproape deloc. Ai mei sunt fermieri. Muncesc pământul. E muncă grea. Toate astea – a arătat în jur – nu sunt doar de privit, să știi.

În clipa aceea s-a deschis ușa din spate a fermei. La început n-a ieșit nimeni, dar am auzit voci din bucătărie: vocea maică-mii și a lui taică-meu, care erau în plină ceartă.

— ...nu-mi spui niciodată *nimic*, am auzit-o pe mama.

— Of, ce-aiureală, a răspuns tata.

— Nici nu știu dacă mai are vreun rost să fim căsătoriți, dacă nu vrei să vorbești cu mine.

— Faci istericale pe tema asta, ca de obicei.

Asta a părut să pună capăt discuției, din punctul de vedere al tatei. A ieșit din casă și a rămas în prag o secundă sau două, încercând să-și recapete cumpătul. S-a uitat în jur, consemnând scena – inclusiv prezența unchiului lui Sioned –, după care ne-a văzut pe Sioned și pe mine stând pe-aproape și, arborând un zâmbet vizibil forțat, s-a îndreptat spre treapta pe care ședeam.

— Vă cunoașteți mai bine? ne-a întrebat, la care niciunul dintre noi nu s-a putut gândi la un răspuns. Ce zi frumoasă, a continuat, și n-am găsit răspuns nici la asta.

Pe urmă, arătând cu degetul spre poartă, i-a pus o întrebare mult mai simplă lui Sioned:

— Cine-i bărbatul ăla?

— Unchiu-meu Trefor, a spus ea. Fratele lui mami.

— Trăiește aici?

— Uneori.

Tata a dat din cap, s-a mai uitat o dată la noi de sus și a spus, fără sens, „Continuați“, după care s-a îndreptat spre poartă. L-am urmărit cum pleacă și m-am întrebat – așa cum s-au întrebat toți copiii de-a lungul secolelor – de ce trebuiau ai mei să fie atât de ciudați și de ce insistau să-și arate ciudățenia ori de câte ori eram în compania altor copii. Îmi ardea fața de jenă, dar Sioned n-a părut să observe nimic nelalocul lui. S-a concentrat pe acordul fin al radioului, ceea ce a fost foarte bine, fiindcă acum taică-meu a început să se poarte și mai straniu. S-a dus să stea de vorbă cu Trefor, dar sunetele care-i ieșeau din gură nu aveau nicio noimă pentru mine. Am avut nevoie de una sau două secunde ca să-mi dau seama că vorbea într-o limbă străină. A rostit doar câteva cuvinte, dar apoi Trefor l-a privit surprins și i-a răspuns în aceeași limbă. Am presupus că vorbeau în galeză. În galeză! De când vorbea taică-meu galeza? Era plin de surprize, asta fără îndoială. Nu după mult timp a mai venit una, fiindcă Trefor i-a oferit tatei o țigară și, spre uimirea mea, tata a acceptat-o, a vârât-o în gură și l-a lăsat pe Trefor să i-o aprindă. Era de necrezut. Nu-l văzusem pe taică-meu fumând niciodată – nici măcar o dată în viață. La noi în casă nu existau scrumiere, iar musafirii care voiau să fumeze erau poftiți invariabil s-o facă afară în grădină, chiar dacă era întuneric și ploua. Prin urmare, ce mama naibii se întâmpla?

Cu toate acestea, înainte s-apuc să mă gândesc mai mult, Sioned – incapabilă să găsească ceva care să poată fi ascultat la radio – s-a ridicat și a făcut o propunere irezistibilă:

— Vrei să vii să vezi șerpii?

— Sunt șerpi? am întrebat, alergând în urma ei, fiindcă o luase deja la fugă în direcția câmpului pe care era parcată rulota voastră.

— Așteaptă și-o să vezi, a răspuns ea.

— Poate să vină și prietenul meu? am întrebat. Prietenul meu Peter?

— De ce nu? a răspuns Sioned. Orice, numai să nu mai cânte la vioara aia.

Așa că am făcut un ocol ușor și ți-am întrerupt repetiția în plin arabesc sonor. De îndată ce-a auzit că se opriese muzica,

maică-ta a scos capul pe ușa rulotei ca să protesteze, dar i-am spus, pe ceea ce am sperat că era un ton dezarmant:

— Doar mergem să vedem șerpii, tușică Mary. Peter o să se-ntoarcă repede.

Ne-am văzut de drum înainte să aibă timp să răspundă.

A fost prima dată când am văzut – și cred că și tu – șerpi de apă în sălbăticie. Cum a știut Sioned că aveau să fie acolo ca să-i vedem noi, habar n-am. Dar uite că erau, pe cărarea care mergea de-a lungul câmpului vostru, pe o porțiune de zid fără mortar pe care crescuse iarba: trei șerpi, probabil o mamă și doi șerpișori, încălzindu-se la soarele dimineții, încolăciți somnoros unul în jurul altuia. Pielea lor era de un verde-cafeniu deschis care se confunda pe deplin cu decorul. La început nu ne-au băgat în seamă, lăsându-ne binevoitori să ne uităm la ei cinci minute sau mai mult, pe când se încolăceau și se descolăceau unul în jurul altuia, în șerpuiți comode și moleșite. Abia când m-am plictisit și am încercat s-o ațâț pe mamă cu un băț luat de la marginea drumului s-au enervat și au alunecat apatic printre ferigile din jur, spre a nu mai fi văzuți niciodată.

*

După aceea, cel puțin în următoarele două sau trei zile, Sioned a devenit un membru oficial al familiei noastre. A venit cu noi în toate plimbările, indiferent dacă ne duceam la plajă sau mergeam cu mașina la Llyn Cwm Bychan (căruia îi spuneam „Lacul ecourilor“) ca să ne mâncăm ultimul picnic, sau dacă o luam pe jos spre lespezile medievale cenușii care pavează pasul Bwlch Tyddiad (căruia îi spuneam „Treptele romane“). Niciunul dintre tații noștri nu-și luase o săptămână de concediu, așa că se întorseră la Birmingham cu mașina duminică seara, în 1800-le lui taică-tău, și aveau să se întoarcă abia vineri seara, ca să ne ducă acasă. Ceea ce însemna că, având-o și pe Sioned, exista acum o paritate a sexelor în grupul nostru; asta deși memoria îmi spune că pe soră-mea n-a interesat-o să și-o facă prietenă, așa că până la urmă noi trei – tu, eu și Sioned – am ajuns să formăm

o tripletă, un trio unit ai cărui membri aproape că nu s-au despărțit deloc unul de altul în acele prime zile binecuvântate de căldură și de soare.

Vraja împrăștiată de povestea mamei tale despre satul de sub apă începuse să se destrame ușor, însă apoi a fost reînviată într-o după-amiază (o după-amiază de miercuri, îmi spune jurnalul), când am fost duși la Harlech să vizităm castelul. Sioned n-a fost cu noi în ziua aceea – plecase la Wrexham să petreacă două nopți cu bunicul ei –, așa că tu și cu mine am explorat ruinele singuri. Și în timp ce urcam treptele spre intrarea fortificată, am avut o viziune.

— Și dacă a fost cu *adevărat* un castel acolo? am spus.

— Un castel unde? ai întrebat.

— Sub lac.

Ai părut neconvins, sincer, așa că am încercat să trezesc scena la viață închipuind un tablou din cuvinte.

— Un castel mare, impunător și ruinat. O familie de șerpi de apă trăiește acolo. Adică șerpi de lac. Îi vezi încolăciți în jurul stâlpilor vechi...

— Ca șerpii ăia din iarbă, ai spus.

— Exact. Și e o încăpere subterană plină de bogății.

— Ce fel de bogății?

— Corali, am spus hotărât. Fiindcă ăsta e lucrul cel mai prețios din lumea subacvatică. Nu aurul, argintul sau diamantele. Coralii.

Ne-am urcat pe intrarea fortificată și ne-am uitat peste ape, dincolo de Marea Irlandei și spre Peninsula Llŷn. Nu știu ce-ai simțit tu, dar imaginația mea a început să gonească, aidoma unui motor cu aburi care încă nu are de tras niciun vagon după el.

— Ar trebui să scriem asta, am spus. Ar trebui să scriem o poveste împreună.

Ai părut sceptic.

— O poveste? Despre ce? Ce s-ar întâmpla?

N-am avut un răspuns pe loc, dar inspirația a venit mai târziu dintr-o sursă neașteptată. După Castelul Harlech am mers cu mașina la Porthmadog, am luat cina devreme cu *fish and chips* (delicioși), așezați pe zidurile portului, după care ne-am dus la